

Návrh

ZÁKON

ze dne2026,

kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna školského zákona

Čl. I

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 158/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 624/2006 Sb., zákona č. 217/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 343/2007 Sb., zákona č. 58/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 242/2008 Sb., zákona č. 243/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 49/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 378/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 331/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 370/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 82/2015 Sb., zákona č. 178/2016 Sb., zákona č. 230/2016 Sb., zákona č. 101/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 167/2018 Sb., zákona č. 46/2019 Sb., zákona č. 284/2020 Sb., zákona č. 349/2020 Sb., zákona č. 403/2020 Sb., zákona č. 94/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 152/2023 Sb., zákona č. 183/2023 Sb., zákona č. 349/2023 Sb., zákona č. 421/2023 Sb., zákona č. 35/2025 Sb., zákona č. 52/2025 Sb., zákona č. 152/2025 Sb., zákona č. 232/2025 Sb., zákona č. 239/2025 Sb., zákona č. 267/2025 Sb., zákona č. 268/2025 Sb. a zákona č. 314/2025 Sb., se mění takto:

1. Za § 29 se vkládá nový § 29a, který včetně nadpisu zní:

„§ 29a

Používání mobilního telefonu

(1) Děti v mateřské škole, přípravné třídě základní školy nebo přípravném stupni základní školy speciální, žáci v základní škole, na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře a tyto děti nebo žáci v zařízení školního stravování, školní družině nebo školním klubu nesmí při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb používat mobilní telefon nebo jiné elektronické komunikační zařízení (dále jen „mobilní telefon“).

(2) Zákaz podle odstavce 1 se nevztahuje na případy, kdy

- a) dítě nebo žák používá mobilní telefon za účelem souvisejícím se zdravotními důvody nebo speciálními vzdělávacími potřebami,

- b) základní škola, střední škola nebo konzervatoř umožní používání mobilního telefonu za účelem vzdělávání během vyučovací hodiny,
- c) mateřská škola, školní družina nebo školní klub umožní používání mobilního telefonu za účelem vzdělávání, nebo
- d) škola nebo školské zařízení podle odstavce 1 umožní používání mobilního telefonu při akcích konaných mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby.

(3) Školní řád nebo vnitřní řád může dětem, žákům nebo studentům neuvedeným v odstavci 1 omezit nebo zakázat používání mobilního telefonu s výjimkou jeho používání za účelem souvisejícím se zdravotními důvody nebo speciálními vzdělávacími potřebami.

(4) Školní řád nebo vnitřní řád může dětem, žákům nebo studentům stanovit povinnost odložit mobilní telefon určeným způsobem.

(5) Školní řád nebo vnitřní řád může dětem, žákům nebo studentům stanovit povinnost na dobu omezení nebo zákazu používání mobilního telefonu odevzdat mobilní telefon, pokud dítě, žák nebo student poruší omezení nebo zákaz používání mobilního telefonu.“.

2. V § 30 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 3 až 5.

3. V § 136 odst. 2 písm. d) se text „§ 30 odst. 5“ nahrazuje textem „§ 30 odst. 4“.

ČÁST DRUHÁ

ÚČINNOST

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 2027.

Důvodová zpráva

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

OBECNÁ ČÁST

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zavádí do některých druhů škol a typů školských zařízení zákaz používat mobilní telefon nebo jiné elektronické komunikační zařízení při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Ustanovení § 30 odst. 3 školského zákona, ve znění účinném od 1. ledna 2026, umožňuje školám (všech druhů) a školským zařízením omezit nebo zakázat ve školním nebo vnitřním řádu používání mobilních telefonů nebo jiných elektronických zařízení.

Záleží tedy na vnitřních předpisech konkrétní školy nebo školského zařízení, zda se na děti, žáky nebo studenty bude omezení nebo zákaz vztahovat, či nikoli.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v únoru 2026 vydalo Metodiku k nastavování pravidel používání mobilních digitálních zařízení ve školách ([Metodika-k-nastavovani-pravidel-pouzivani-mobilnich-telefonu-a-jinych-el.-zarizeni-ve-skolach.pdf](#)).

Metodika má mimo jiné poskytnout školám návod, jak § 30 odst. 3 školského zákona naplnit v praxi a promítnout omezení nebo zákaz používání mobilních telefonů do školního řádu.

V návaznosti na vydání metodiky MŠMT v květnu 2026 uskutečnilo plošné dotazníkové šetření v základních a středních školách. Jeho účelem bylo zjistit, jak je úprava § 30 odst. 3 školského zákona v praxi využívána. Na šetření odpovědělo 5 441 z celkového počtu 5 461 oslovených škol. MŠMT zveřejnilo zjištění z dotazníkového šetření dne 20. května 2026 na svých internetových stránkách ([Výsledky mimořádného šetření.pdf](#), MŠMT ČR).

Dotazníkové šetření ukázalo, že 93 % škol má ve školním řádu upraven nějaký způsob omezení nebo zákazu mobilních telefonů u žáků.

Školy systematicky rozlišují režimy používání mobilních telefonů a jiných elektronických zařízení během vyučování a během přestávek. Během vyučování napříč všemi typy škol převažuje regulovaný režim zákazu kombinovaného s výjimkou pro vzdělávací účely podle rozhodnutí pedagoga. Na 1. a 2. stupni základních škol je tento režim zpravidla doplněn omezením nebo úplným zákazem používání zařízení během přestávek. U nižších ročníků víceletých gymnázií a u středních škol však regulace během vyučování ve většině případů není doprovázena omezením používání zařízení během přestávek. Celkově data ukazují, že rozdíly mezi stupni škol se projevují výrazněji v přístupu k regulaci během přestávek než v režimech nastavených pro vyučování.

Dotazníkové šetření tedy potvrdilo, že stávající § 30 odst. 3 školského zákona poskytuje školám základ pro vlastní regulaci používání elektronických komunikačních zařízení žáky ve prospěch jejich duševní pohody. Dokládá též, že metodika MŠMT přispěla k aktivnímu přístupu škol k tomuto tématu.

Na druhou stranu je potřeba připustit, že dosavadní právní úprava přenáší rozhodovací pravomoc na školy, z čehož pramení nižší standard právní jistoty pro školy a nejednotnost praxe.

Veřejný zájem na zajištění systémové ochrany dětí a žáků před negativními dopady využívání mobilních komunikačních zařízení ve školách přitom v současnosti nabývá intenzity, která legitimizuje plošný přístup státu v podobě legislativního opatření.

Aktuální vědecké poznatky poukazují na konzistentní, na dávce závislý vztah mezi nadměrným časem stráveným na mobilních zařízeních a sociálních sítích a depresivními i úzkostnými symptomy, nižší životní spokojeností a horším výkonem ve škole, s výraznějšími dopady u dívek a u problematických vzorců užívání.

Z pohledu školního prostředí je mimo jiné významným faktorem distrakce, tedy narušení pozornosti. Mobilní telefon ani nemusí být aktivně používán, aby narušoval učení. Žáky rozptyluje již samotná blízkost mobilního zařízení, přičemž po vyrušení notifikací může trvat až 20 minut, než se žák plně vrátí k učební činnosti. V šetření PISA v roce 2022 uvedlo 31 % českých žáků, že je v hodinách matematiky rozptyluje vlastní digitální zařízení, a 29 %, že je rozptylují zařízení spolužáků.

Z hlediska veřejného zdraví je také důležitá prevence problematického užívání, tedy užívání mobilních zařízení, které nese znaky typické pro behaviorální závislosti: ztrátu kontroly nad časem stráveným na zařízení, nepohodu při jeho nedostupnosti a pokračováním v užívání navzdory negativním důsledkům. Problematické užívání sebou nese zvýšené riziko deprese a úzkosti (dopady na duševní zdraví), vyšší míra stresu a nižší míra životní spokojenosti (dopady na duševní pohodu).

Pokud jde o samotnou otázku efektů zákazu používání mobilního telefonu ve škole, zkušenosti ze zahraničí (Francie, Nizozemí) dokládají pozitivní dopad jak na koncentraci žáků k učení a prospěch, tak na školní klima a výskyt šikany.

Tyto závěry vyplynuly mimo jiné i z konzultace s Národním ústavem duševního zdraví (NUDZ), který doporučuje zavedení plošného zákazu používání mobilních telefonů a podobných elektronických zařízení, samozřejmě v kombinaci s výjimkami odůvodněnými zdravotními nebo vzdělávacími potřebami.

Jako efektivní, a tedy účinný a zároveň veřejnému zájmu i individuálním potřebám přiměřený, způsob regulace se v kontextu nejnovějších poznatků jeví model, v němž stát na úrovni zákona v relevantním segmentu vzdělávání zakáže dětem a žákům používání mobilních telefonů a podobných zařízení ve školách a školských zařízeních, zatímco způsob naplňování tohoto zákazu a uplatnění některých zákonem připuštěných výjimek zůstane v rukách škol. Dotčené školy a školská zařízení by tudíž do budoucna už neměly možnost rozhodnout, zda používání mobilních telefonů a dalších zařízení zakázat, ale stanovovaly by ve školních a vnitřních řádech způsob aplikace zákazu a pravidla pro použití výjimek.

Aktuální úprava § 30 odst. 3 školského zákona není v rozporu se zákazem diskriminace a nenarušuje rovnost mužů a žen. Lze jí však přičíst k tíži, že starost o dosahování těchto hodnot ponechává v rovině fakultativní aplikace zákazu ve vnitřních předpisech na školách a školských zařízeních.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

V souladu s výše uvedeným hodnocením platného právního stavu se v návrhu novely školského zákona zavádí do některých druhů škol a typů školských zařízení zákaz používat mobilní telefon nebo jiné elektronické komunikační zařízení při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.

Zákaz se týká

- dětí v mateřské škole, přípravné třídě základní školy nebo přípravném stupni základní školy speciální,
- žáků v základní škole,
- žáků na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře.

Zákaz se na tyto děti a žáky vztahuje také v zařízení školního stravování, školní družině nebo školním klubu.

Výjimky ze zákazu budou platit pro případy, kdy dítě nebo žák mobilní telefon nebo jiné zařízení potřebuje ze zdravotních důvodů (např. monitoring glykémie) nebo pro naplňování speciálních vzdělávacích potřeb (např. jako kompenzační pomůcku).

Škola nebo školské zařízení bude moci povolit používání mobilních telefonů nebo jiných elektronických komunikačních prostředků (např. tabletů) za účelem vzdělávání (vyžaduje-li to obsah nebo forma konkrétní vzdělávací aktivity).

Koncepce navrhované právní úpravy vychází z předpokladu, že je žádoucí uplatnit zákaz rovnoměrně na část vzdělávací dráhy jednotlivce počínající jeho účastí na formálním předškolním vzděláváním a pokračující až do ukončení povinné školní docházky.

Nedávalo by smysl omezit zákaz například jen na základní školy a nevztáhnout jej na předcházející fázi vzdělávání, kde sice zatím nedochází k podstatnému a pravidelnému kontaktu dětí s komunikačními technologiemi, avšak lze předjímat trendy, které k těmto kontaktům mohou v blízké budoucnosti vést. Ochranu dětí před negativními dopady komunikačních technologií na jejich zdraví a duševní pohodu je proto potřeba zavést a vymáhat už ve fázi předškolního vzdělávání.

V etapě plnění povinné školní docházky není důvod zakládat rozdíly mezi konkrétními formami. Proto se zákaz vztahuje na druhý stupeň základního vzdělávání i na jeho alternativy v nižších ročnících víceletých gymnázií a osmiletých vzdělávacích programů konzervatoří.

Zákonný zákaz je zároveň vztažen i na akcesorické aktivity ve školských zařízeních, bude se tedy na děti a žáky mateřských škol, základních škol a nižších ročníků gymnázií a konzervatoří vztahovat i ve školních jídelnách, školních družinách a školních klubech.

Zákon zachovává odůvodněné výjimky ze zákazu. Respektuje individuální potřeby dětí a žáků dané zdravotními důvody a naplňováním speciálních vzdělávacích potřeb. Školám umožňuje buď školním řádem, nebo operativně uplatňovat zákonem vymezené výjimky tam, kde použití elektronických zařízení vyžadují specifika obsahu nebo organizace vzdělávání.

Z pohledu členění vyučovacího dne ve školách na vyučovací hodiny a přestávky je významné, že po dobu přestávek bude zákaz prolomen jen z důvodů zdravotních a z důvodů speciálních vzdělávacích potřeb. Školy nad rámec těchto důvodů nebudou mít možnost povolit žákům „přestávku s mobilem“.

V návrhu zákona je také zohledněn prvek vymahatelnosti zákazu. Školám se umožňuje upravit ve školním řádu jak odkládání elektronických zařízení žáky na dobu vyučování (tedy zpravidla při příchodu žáků do školy), tak odnímání těchto zařízení jako reakci na porušení zákazu žákem (odnětí zařízení, které žák v rozporu se zákazem nebo omezením používá).

Navrhovaná úprava je nezbytná k zajištění odpovídající úrovně ochrany veřejného zájmu na prevenci negativních dopadů používání elektronických komunikačních technologií dětmi a žáky.

3. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh novely školského zákona se dotýká ústavní ochrany práva dětí a žáků vlastnit majetek, neboť omezuje jeho faktickou realizaci tím, že umožňuje školám a školským zařízením dočasně omezit děti a žáky v jejich dispozici s majetkem (čl. 11 Listiny základních práv a svobod).

Toto omezení je však proporcionální zájmu na ochraně zdraví žáků a na zajištění kvality poskytovaného vzdělávání.

Návrh zákona se dále dotýká ústavně zaručeného práva na vzdělání (čl. 33 Listiny základních práv a svobod). Umožňuje školám prolomit zákaz používání elektronických komunikačních zařízení tam, kde je to žádoucí ve prospěch poskytování vzdělání žáků mj. v oblasti informačních technologií. Tím se zajišťuje, že zákaz nebude na úkor obsahu a kvality vzdělávání.

Návrh zákona proto není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie a zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je slučitelná s právem Evropské unie a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí, dopady na územní samosprávné celky, územní dopady

Navrhovaná právní úprava nemá hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty (kromě dílčího dopadu na rozpočty územních samosprávných celků) a na podnikatelské prostředí České republiky.

Dopady na rozpočty územních samosprávných celků jsou marginální a přiměřené účelu regulace. Zahrnují toliko výdaje na případné zajištění podmínek pro dočasné uložení elektronických zařízení dětí a žáků školami a školskými zařízeními po dobu, kdy byla tato zařízení v souladu se školním nebo vnitřním řádem dětem a žákům odňata.

Návrh zákona má také dílčí sociální dopady. Je způsobilý efektivně snížit dopady odlišných sociálních podmínek dětí a žáků na vztahy ve škole. Tento efekt se zvláště týká osob sociálně slabých.

Návrh zákona respektuje potřeby osob se zdravotním postižením, neboť připouští výjimky ze zákazu používání elektronických komunikačních zařízení tam, kde je jejich využití na místě ze zdravotních důvodů nebo pro naplňování speciálních vzdělávacích potřeb.

Návrh zákona nemá dopad na národnostní menšiny.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů, zhodnocení korupčních rizik a zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá dopad na ochranu soukromí a osobních údajů (obecné předpisy na tomto úseku neumožňují školám a školským zařízením přístup k údajům v zařízeních, která byla dětem nebo žákům během vyučování odňata), není spojen s korupčními riziky a nemá dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

7. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se Zásadami pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy

Vzhledem k tomu, že aplikace navrhované právní úpravy nepředpokládá využití informačních systémů a nedotýká se práva na digitální služby, není její posouzení z hlediska Zásad pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy relevantní.

8. Informace dle zákona o regulaci lobbování

Předkladatelé v souvislosti s tímto návrhem neidentifikovali žádné osoby, které by podle zákona o regulaci lobbování vykonávaly lobbistickou činnost.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první (novela školského zákona)

K čl. I bodu 1 (§ 29a)

Odstavec 1:

Ustanovení upravuje zákaz používání mobilních telefonů a jiných elektronických komunikačních zařízení ve vzdělávání a vymezuje osobní i věcnou působnost zákazu.

Zákaz se týká

- dětí v mateřské škole – průnik komunikačních technologií do této oblasti vzdělávání je řádově nižší než u základního vzdělávání, platí však, že předškolní vzdělávání je pro budoucí úspěšnou vzdělávací dráhu dětí klíčové, a proto vyžaduje zesílenou ochranu, minimálně na úrovni omezení navrhovaných pro základní vzdělávání,
- dětí v přípravné třídě základní školy nebo přípravném stupni základní školy speciální – účastníci vzdělávání v těchto institucích patří do stejné věkové kategorie jako žáci prvních, popřípadě druhých ročníků základní školy; nad to mají specifická znevýhodnění, která také odůvodňují ochranu před škodlivými vlivy digitálních technologií;
- žáků v základní škole – není sporu o tom, že těžiště problému s dopady digitálních technologií na děti je v segmentu základního vzdělávání;
- žáků na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře – jedná se o žáky plnící povinnou školní docházku; spadají do stejné věkové kategorie jako žáci na druhém stupni základní školy,
- dětí a žáků z výše uvedených škol po dobu, kdy jsou jim poskytovány školské služby ve školní jídelně, školní družině nebo školním klubu – tato zařízení jsou do zákazu zahrnuta proto, aby zákaz tvořil kompaktní celek pokrývající obvyklý „vzdělávací den“ žáka zahrnující přesuny mezi školou, školní jídelnou a souvisejícím programem v zájmovém vzdělávání zpravidla poskytovaném toutéž organizací. Nedávalo by totiž smysl, kdyby se měl zákaz ve vztahu k žákovi během „školní dne“ vypínat a zapínat podle toho, v jaké části školní budovy a v jakém programu se žák právě nachází.

Zakazuje se používání mobilních telefonů a jiných elektronických komunikačních zařízení:

- pojem mobilní telefon nevyžaduje dalšího upřesnění nebo výkladu,
- pojem jiné elektronické komunikační zařízení zahrnuje nástroje s podobnými funkcemi jako mobilní telefon – schopnost komunikace s jinými zařízeními na dálku, možnost připojení k internetu atd.; v praxi jde například o tablety nebo chytré hodinky;
- zároveň platí, že pojem elektronické komunikační zařízení není právnímu řádu neznámý. Například v souladu § 2 písm. i) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), se jím rozumí technické zařízení pro vysílání, přenos, směřování, spojování nebo příjem signálů prostřednictvím elektromagnetických vln. Z této definice pak vycházejí i jiné odvětvové předpisy, jako třeba zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

- zakázáno je používání zařízení, nikoli to, aby měl žák zařízení u sebe; z důvodů zajištění podmínek pro vymahatelnost zákazu se však škole umožňuje (viz níže odstavec 4, resp. 5), aby žákům školním řádem uložila odevzdat jí po dobu trvání zákazu (tedy v zásadě po dobu vyučování) mobilní telefon nebo jiné zařízení.

Zákaz platí během vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb

- formulace zákazu zahrnuje v zásadě celý denní vzdělávací program žáka od příchodu do budovy školy až po okamžik, kdy žák budovu (po obědě, odpoledním vyučování nebo po družině či klubu) opustí,
- odkazem na „související činnosti“ se zákaz vztahuje i na dobu školních přestávek.

Formulace zákazu je zvolena tak, aby ve školách a školských zařízeních vůči dětem a žákům uvedeným v odstavci 1 působila automaticky. Tedy škola nebo školské zařízení nemusí činit nic dalšího, aby zákaz aktivovala. Může však ve školním nebo vnitřním řádu v souladu se stávajícím § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona vyjasnit podrobnosti, jak se bude zákaz aplikovat, případně může využít možnosti podle nového § 29a odst. 4 a 5 školského zákona a upravit ve školním nebo vnitřním řádu odkládání mobilních telefonů na určeném místě, nebo i sankční režim odevzdání mobilního telefonu (viz níže).

Odstavec 2:

Zákaz používat při poskytování vzdělávání nebo školských služeb mobilní telefony nebo jiná elektronická komunikační zařízení nemůže být absolutní.

Již současný § 30 odst. 3 školského zákona přikazuje škole, aby neomezovala využití zařízení v případech, kdy je žák potřebuje ze zdravotních důvodů. Chrání tím žáky, kteří potřebují mít u sebe mobilní telefon například za účelem monitoringu glykémie.

Aktuální právní úprava naopak nepamatuje na využití elektronických zařízení žáky z důvodu jejich speciálních vzdělávacích potřeb nebo v situacích, kdy je využití těchto zařízení přímo předpokládáno obsahem vzdělávání. To však není výtka vůči současnému znění zákona – zákonodárce totiž rozumně přepokládal, že tyto situace zohlední přímo škola při stanovení rozsahu omezení nebo zákazu.

Nově bude muset na tyto případy pamatovat zákon a zahrnout je do výčtu výjimek. Proto se v § 29a odst. 2 navrhuje, aby se zákaz nevztahoval na případy, kdy:

- dítě nebo žák používá mobilní telefon za účelem souvisejícím se zdravotními důvody – návrh zákona neupravuje výslovně, jak mají být zdravotní důvody školy doloženy, nevylučuje však, že škola bude v případě pochybností vyžadovat od zákonného zástupce dítěte nebo žáka například potvrzení od ošetřujícího lékaře (škola může nadto tuto podmínku obecně zahrnout do školního řádu v souladu s obecným § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona);
- dítě nebo žák používá mobilní telefon za účelem souvisejícím se speciálními vzdělávacími potřebami – návrh zákona záměrně používá pojem „speciální vzdělávací potřeby“, aby umožnil použití výjimky jak na žáky, jejichž potřeby jsou naplňovány formou podpůrných

opatření, tak na žáky ve školách nebo třídách podle § 16 odst. 9 školského zákona, kde bývá konkrétní podpora (třeba s využitím mobilního zařízení jako kompenzační pomůcky) součástí vzdělávání, aniž by byla formalizována coby podpůrné opatření;

- škola nebo školské zařízení umožní používání mobilního telefonu za účelem vzdělávání během vyučovací hodiny, resp. po dobu vzdělávání; zde ponechává zákon na škole, umožní-li používání mobilního telefonu pro určité činnosti ve školním řádu, školním vzdělávacím programu nebo ad hoc pokynem pedagogického pracovníka;
- škola nebo školské zařízení umožní používání mobilního telefonu při akcích konaných mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby – jedná se o akce jako školní výlet, exkurze atd.; průběh a podmínky konání těchto akcí vyžadují, aby měla škola větší volnost ve stanovení přílehlajících pravidel, a proto je ve vztahu k nim navrhována samostatná výjimka.

Odstavec 3

Zatímco pro mateřské školy, základní školy, střední školy v rozsahu, v němž se v nich plní povinná školní docházka, a vybrané typy školských zařízení bude platit zákonný zákaz používání mobilních telefonů, pro ostatní druhy škol a typy školských zařízení, resp. pro ostatní děti, žáky a studenty musí zůstat zachována možnost regulovat používání mobilních telefonů školním nebo vnitřním řádem.

Zůstane pro ně tedy ve vztahu k mobilním telefonům a jiným elektronickým komunikačním zařízením zachováno pravidlo podle dosavadního § 30 odst. 3 školského zákona, které se však z důvodů udržení celistvosti právní úpravy stane součástí § 29a.

Odstavce 4 a 5

Účelem návrhu zákona je vedle dosažení nezbytné míry jednotnosti praxe také posílení právní jistoty škol a školských zařízení.

V této souvislosti se patrně jako nejpalčivější otázka ukazuje odebrání mobilních telefonů dětem a žákům. Prakticky jde o jedinou možnost bezprostředního vymáhání dodržování zákazu.

Zákon proto upraví možnost stanovit školním řádem povinnost odkládání, resp. odevzdávání mobilních telefonů:

- obecně preventivně (škola bude mít možnost školním řádem žákům uložit, aby mobilní telefony na dobu vyučování odložili na určené místo, určené osobě nebo jiným určeným způsobem),
- reaktivně (škola bude moci ve školním řádu stanovit povinnost žáka, který zákaz poruší, aby mobilní telefon odevzdal).

Je tedy odlišen obecný režim odnímání mobilních telefonů od sankčního. Zatímco v obecném režimu je řeč o odložení zařízení, v sankčním jde o odevzdání.

Pokud škola nebo školské zařízení nevyužije možnost upravit ve školním nebo vnitřním řádu obecný režim odevzdání zařízení, zůstává na žácích, aby zákaz dodržovali. Zařízení mohou mít uložen v aktovce, kapse, v šatně nebo jiným způsobem.

U sankčního režimu je výslovně uvedeno, že jím škola může stíhat porušení zákazu žákem.

Zároveň se zde stanovuje, že odložení nebo odevzdání se uplatňuje „na dobu omezení nebo zákazu“. Tedy pomine-li na konci vyučování v daném dni zákaz (protože žák třeba odchází ze školy), škola nebo školské zařízení musí žákovi odložené nebo odevzdané zařízení vrátit, resp. umožnit mu si je vyzvednout.

K čl. I bodu 2

Dosavadní úprava § 30 odst. 3 školského zákona se v upravené podobě přesouvá do § 29a odst. 3.

K čl. I bodu 3

V § 136 odst. 2 písm. d) školského zákona se ve vnitřním odkazu promítá změna číslování odstavců v § 30 školského zákona.

K části druhé (účinnost)

K čl. II

Účinnost novely školského zákona se navrhuje k 1. září 2027. Odchylna od obecných dnů právní účinnosti se odůvodňuje specifiky organizace školního roku a časovou sousledností s termínem, k němuž školy obvykle aktualizují školní řády.